

एतेन हि महाबाहो रचितव्यः स पार्थिवः । तमेष कथमुत्सृज्य मम कृष्ण पदानुगः ।
 राजा द्रोणाय चोत्सृष्टः सैन्धवश्चानिपातितः । प्रत्युद्यति च शैनेयमेष भूरिश्रवा रणे ।
 सोऽयं गुरुतरो भारः सैन्धवार्थं समाहितः । ज्ञातव्यश्च हि मे राजा रचितव्यश्च सात्यकिः ।
 जयद्रथश्च हन्तव्यो लम्बते च दिवाकरः । आन्तश्चैव महाबाहुरल्पवाणश्च साम्प्रतं ।
 परिश्रान्ता हयाश्चास्य हयघन्ता च माधव । न च भूरिश्रवाः आन्तः समहायश्च केशव ।
 अपीदानीं भवेदस्य चेममस्मिन् समागमे । कश्चिन्न सागरं तीर्त्वा सात्यकिः सत्यविक्रमः ।
 गोष्पदं प्राप्य सीदेत महौजाः शिनिपुङ्गवः । अपि कौरवमुख्येन कृतास्त्रेण महात्मना ।
 समेत्य भूरिश्रवसा स्वास्तिमान् सात्यकिर्भवेत् । व्यतिक्रममिमं मन्ये धर्मराजस्य केशव ।
 आचार्याद्भयमुत्सृज्य यः प्रेषयत सात्यकिं । ग्रहणं धर्मराजस्य खगः श्येन इवामिष ।
 नित्यमाशंसते द्रोणः कश्चित्स्यात् कुशलो नृपः ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथवधपर्वणि सात्यक्यर्जुनदर्शने एकचत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४१ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ तमापतन्तं सम्प्रेक्ष्य सात्त्वतं युद्धदुर्मदं । क्रोधाद्भूरिश्रवा राजन् सहसा समुपाद्रवत् ।
 तमब्रवीन्महाराज कौरव्यः निश्वसन् । अद्य प्राप्तोऽसि दिष्ट्या मे चतुर्विधमिति ।
 चिराभिलषितं काममहं प्राप्स्यामि संयुगे । न हि मे मोक्ष्यसे जीवन् यदि नोत्सृज्यसे रणे ।
 अद्य त्वां समेर हत्वा नित्यं शूराभिमानिनं । नन्दयिष्यामि दाशार्हं कुरुराजं सुयोधनं ।
 अद्य मद्वाणनिर्दग्धं पतितं धरणीतले । द्रक्ष्यस्त्वं रणे वीरौ सहितौ केशवार्जुनौ ।
 अद्य धर्मसुतो राजा श्रुत्वा त्वां निहतं मया । सत्रोडो भविता सद्यो येनासौह प्रवेशितः ।
 अद्य मे विक्रमं पार्थो विज्ञास्यति धनञ्जयः । त्वयि भूमौ विनिहते शयाने रुधिरोचिते ।
 चिराभिलषितो ह्येष त्वया सह समागमः । पुरा देवासुरे युद्धे शक्रस्य बलिना यथा ।
 अद्य युद्धं महाघोरं तव दास्यामि सात्त्वत । ततो ज्ञास्यसि तत्त्वेन मदीर्यबलपौरुषं ।
 अद्य संयमनीं याता मया त्वे निहतो रणे । यथा रोमानुजेनाजौ रावणिलक्ष्मणेन ह ।
 अद्य कृष्णश्च पार्थश्च धर्मराजश्च माधव । हते त्वयि निरुत्साहा रणं त्यक्त्यन्धसंशयं ।
 अद्य तेऽपचितिं कृत्वा शितैर्माधव सायकैः । तन्स्त्रियो नन्दयिष्यामि ये त्वया निहता रणे ।
 मच्चतुर्विधं प्राप्नो न त्वं माधव मोक्ष्यसे । सिंहस्य विषयम्प्राप्तो यथा जुद्धमृगस्तथा ।
 युयुधानस्तु तं राजन् प्रत्युवाच हसन्निव । कौरवेय न सन्दासो विद्यते मम संयुगे ।
 नाहं भोषयितुं शक्यो वाङ्मात्रेण तु केवलं । स मां निहन्यात्सङ्ग्रामे यो मां कुर्यान्निरायुधं ।
 समास्तु शाश्वतीर्हन्त्याद्यो मां हन्याद्भि संयुगे । किं दृष्टोक्तेन वज्रना कर्मणा तत् समाचर ।
 शारदस्येव मेघस्य गर्जितं निष्कलं हि ते । श्रुत्वा तद्गर्जितं वीर हास्य हि मम जायेत ।
 चिरकालेष्टितं लोके युद्धमद्यास्तु कौरव । त्वरते मे मतिस्तात तव युद्धाभिकाङ्क्षिणी ।
 नाहत्वाऽहं निवर्त्तिष्ये त्वामद्य पुरुषाधम । अन्योऽन्यं तौ तथा वाग्भिस्तवनौ नरपुङ्गवौ ।